

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi
WYDZIAŁ RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Data wpływu: 27-08-2021

PROTOKÓŁ

z kontroli doraźnej przeprowadzonej w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Konstancynie Łódzkim, w strukturze którego funkcjonuje Schronisko dla Osób Bezdomnych

Jednostka kontrolowana:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstancynie Łódzkim, ul Słowackiego 11, 95-050 Konstancynów Łódzki

Dyrektor jednostki – Joanna Markiewicz od 28 lipca 2019 roku

Jednostka kontrolująca:

Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi Wydział Rodziny i Polityki Społecznej
ul. Żeromskiego 87, 90-056 Łódź

Na podstawie upoważnienia wydanego przez Dyrektora Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi RPS-III.431.3.2021 z dnia 25 czerwca 2021 r. działającego z upoważnienia Wojewody Łódzkiego kontrolę przeprowadził:

Marcin Kuc – starszy specjalista Oddziału Nadzoru w Pomocy Społecznej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi

Beata Jabłońska – kierownik Oddziału Nadzoru w Pomocy Społecznej Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi

Data kontroli: 8 -9 lipca 2021 roku

Okres objęty kontrolą: 1 marca 2020 r. do 30 czerwca 2021 r.

Przedmiot kontroli:

Ocena prawidłowości funkcjonowania Schroniska dla Bezdomnych prowadzonego w strukturach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancynie Łódzkim przy ul. Słowackiego 11. Zgodność wymogów kwalifikacyjnych kierownika jednostki oraz pracowników Schroniska określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

W dniach 8 – 9 lipca 2021 roku pracownicy Wydziału Rodziny i Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi przeprowadzili kontrolę doraźną, mającą na celu zbadanie zasadności informacji dotyczących nieprawidłowości w zakresie zapewnienia mieszkańcom Schroniska prawidłowej opieki, zapewnienia odzieży, obuwia, środków czystości i środków higienicznych, organizacji czasu wolnego, aktywizacji społecznej.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o rozmowę z Dyrektorem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancynowie Łódzkim – Joanną Markiewicz oraz wizytację w Schronisku, rozmowę z pracownikami i podopiecznymi tej jednostki, badanie dokumentacji. Kontrolujący dokonali wpisu do książki kontroli.

I. Organizacja Schroniska

Schronisko dla Osób Bezdomnych w Konstancynowie Łódzkim działa w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej im. Bł. R. Chylińskiego w Konstancynowie Łódzki. Art. 111a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej umożliwia gminie połączenie m.in. ośrodka pomocy społecznej z ośrodkiem wsparcia. Zgodnie z art. 51 ust. 5 ww. ustawy schronisko jest ośrodkiem wsparcia, pomimo nieświadczenia w nim usług opiekuńczych. Zgodnie z § 25 Regulaminu Organizacyjnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Schronisko dla Osób Bezdomnych funkcjonuje w strukturze Działu Usług Społecznych i Socjalnych¹.

Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Zarządzeniem Nr MOPS.03.2020 w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Schroniska dla Osób Bezdomnych,² określiła, że ww. jednostka przeznaczona jest dla 10 mężczyzn oraz 5 kobiet. Ośrodek Wsparcia funkcjonuje 7 dni w tygodniu. Osoba bezdomna przyjęta do Schroniska zostaje wpisana do rejestru – ewidencji podopiecznych na podstawie dokumentów stwierdzających tożsamość lub oświadczenia. Osoba ta jest meldowana w placówce na pobyt czasowy. Osobę bezdomną przyjmuje Kierownik Działu Usług Społecznych i Socjalnych. W sytuacjach interwencyjnych przyjęcia dokonują pracownicy pełniący dyżur nocny oraz dyżury w dniach wolnych od pracy, zatrudnieni na stanowisku dozorczy, po wcześniejszym uzgodnieniu telefonicznym z przełożonym. W najbliższym dniu roboczym zostaje sporządzona dokumentacja przyjęcia osoby bezdomnej do schroniska i wydana decyzja o umieszczeniu³ w tej jednostce. W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że w okresie objętym kontrolą wszystkie osoby przyjęte do schroniska miały wydaną decyzję o umieszczeniu. Podopiecznym, którzy zostali przyjęci do schroniska nie są świadczone usługi opiekuńcze.

Analiza przedstawionej kontrolującym dokumentacji (faktury za dokonane zakupy) wykazała, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej nie ma wyodrębnionej księgowości dla jednostki działającej w jego strukturze organizacyjnej.

1 Akta kontroli – Regulamin Organizacyjny MOPS w Konstancynowie Łódzkim zatwierdzony 29.11.2021 r., s.10-31.

2 Akta Kontroli – Zarządzenie Nr MOPS.03.2020 z dnia 2 stycznia 2020 r., s. 1-9.

3 Akta Kontroli – Regulamin Organizacyjny Schroniska zatwierdzony 29 listopada 2020 r. s. 10-31.

II Warunki bytowe

Schronisko dla Osób Bezdomnych w Konstancynie Łódzkim usytuowane jest w bloku mieszkalnym na parterze, przy ulicy Słowackiego 11. Pomieszczenia Schroniska zajmują około 80 m² w tym: dwa pomieszczenia sypialne z łózkami piętrowymi, z czego jedno pomieszczenie 15,5 m² obecnie zajmuje jedna osoba, jedno pomieszczenie 17,74 m² obecnie zamieszkuje pięć osób. W schronisku znajduje się również pomieszczenie dodatkowe z łóżkiem piętrowym w którym obecnie nikt nie przebywa. W korytarzu budynku (przy pokojach mieszkalnych) znajdują się szafy ubraniowe, w których podopieczni mogą przechowywać odzież.

Do dyspozycji podopiecznych oddane są dwie łazienki (osobna dla mężczyzn i kobiet) oraz trzy toalety. Osoby bezdomne mają również dostęp do pomieszczenia kuchennego umożliwiającego samodzielne przygotowanie posiłków oraz pomieszczenia, którego wyposażenie umożliwia spożywanie posiłków. Kolejnym pomieszczeniem, z którego korzystają osoby bezdomne jest świetlica wyposażona w telewizor, dvd, regały z książkami i stanowisko komputerowe z dostępem do internetu. Podopieczni kontrolowanej jednostki mają zapewnioną możliwość korzystania z pralki automatycznej, żelazka oraz deski do prasowania.

Budynek, w którym funkcjonuje Schronisko wyposażony jest w instalację wodno – kanalizacyjną, elektryczną oraz centralne ogrzewanie. Osoby bezdomne mają zapewniony dostęp do zimnej i ciepłej wody. Wszystkie pomieszczenia Schroniska, raz w roku są dezynfekowane. Przeprowadzona wizytacja obiektu, w którym funkcjonuje Schronisko dla Osób Bezdomnych, wykazała, że wszystkie pomieszczenia były czyste i wolne od nieprzyjemnych zapachów. Podopieczni ubrani byli schludnie, w odzież odpowiedniego rozmiaru, dostosowaną do pory roku. Bielizna pościelowa była czysta i nie zniszczona. W trakcie wizytacji Schroniska, nie stwierdzono nieodpowiedniego, niewłaściwego zwracania się personelu Schroniska do podopiecznych. Ponadto każdorazowo personel stosował w kontakcie z podopiecznymi formę grzecznościową - Pan/Pani.

III Świadczone usługi

Kontrolowana jednostka zapewnia swoim podopiecznym tymczasowe schronienie oraz dwudaniowy posiłek. Przedstawione dokumenty finansowe⁴ wskazują że Ośrodek zapewnia wszystkim podopiecznym środki czystości takie jak mydło i papier toaletowy. Ponadto zapewnia również takie środki czystości i przybory toaletowe jak: szampon, maszynki

⁴ Akta Kontroli – Faktury, s. 32-41.

do golenia, szczoteczki do zębów, gąbki do kąpiel, które przekazywane są tym mieszkańcom, którzy z własnych środków nie są w stanie zabezpieczyć potrzeb w powyższym zakresie. W trakcie wizytacji schroniska w magazynie podręcznym znajdowały się następujące środki i artykuły higieniczne: mydło, szampon, papier toaletowy, ręczniki jednorazowe, gąbki do kąpiel, maszynki do golenia, maszynka do strzyżenia, płyny dezynfekujące, rękawiczki jednorazowe, maseczki, środki do utrzymania czystości w pomieszczeniach Schroniska, zapasowe komplety pościeli, koce oraz odzież. Dyrektor MOPS oświadczyła pisemnie, że odzież dla podopiecznych pozyskiwana jest z darowizn, głównie od mieszkańców Konstantinowa Łódzkiego, pracowników MOPS, ich rodzin. Przed przekazaniem jej do użytku jest dezynfekowana⁵.

Z każdą osobą bezdomną, która jest skierowana do schroniska zawarty jest kontrakt socjalny, w którym osoba bezdomna zobowiązuje się do współdziałania z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej i przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu. Każdy kontrakt socjalny podpisany z podopiecznym określa sposób współdziałania między podopiecznym, a pracownikiem socjalnym. Określa on sytuację życiową podopiecznego oraz możliwości pozwalające podopiecznemu na wyjście z trudnej sytuacji życiowej. Przedmiotowy kontrakt stanowi zobowiązanie do podejmowania określonych i ustalonych z pracownikiem socjalnym działań mających na celu doprowadzenie do samodzielności, podjęcia pracy oraz podjęcia starań w pozyskaniu mieszkania z zasobów komunalnych miasta Konstantinowa Łódzkiego⁶.

Pracownik socjalny oraz asystent osoby niepełnosprawnej zapewniają mieszkańcom Schroniska pomoc w procesie wychodzenia z bezdomności, która polega na wspieraniu osoby bezdomnej w rozwiązywaniu problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych oraz pomoc w uzyskaniu zatrudnienia.

W ramach pracy socjalnej oferowana jest w szczególności pomoc i wsparcie w zakresie:

- wypełniania i uzasadnienia wniosku o przydział mieszkania z zasobów Urzędu Miejskiego Konstantinowa Łódzkiego, kontaktów z Urzędem Miejskim w sprawie przydziału mieszkania, (w kontrolowanym okresie pomoc taką uzyskało dwóch podopiecznych),
- pomocy w wyrobieniu dowodu tożsamości,

5 Akta kontroli – Informacja Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dotycząca funkcjonowania schroniska, s.42-46.

6 Akta Sprawy – Kontrakt socjalny z podopiecznym., s.47-53.

- porad prawnych (punkt nieodpłatnej pomocy prawnej w Dziale Pomocy Środowiskowej),
- porad psychologicznych udzielanych w Konstakynowskim Centrum Pomocy Rodzinie,
- proponowania podopiecznym udziału w programach skierowanych do osób bezdomnych, (Dyrektor MOPS poinformowała, że jeden z podopiecznych będzie odbywał roczny staż, który rozpoczyna się w lipcu br.),
- kompletowania dokumentacji w celu uzyskania renty, emerytury i innych świadczeń (w okresie objętym kontrolą dwie osoby otrzymały renty, a świadczenie emerytalne trzy osoby),
- umożliwienia osobom bezdomnym z problemami alkoholowymi uczestniczenie w terapii uzależnień, motywowanie do utrzymania abstynencji i kontynuowanie terapii (w okresie objętym kontrolą do Konstakynowskiego Centrum Pomocy Rodzinie zgłoszonych zostało pięć osób, z których jedna wykazała chęć indywidualnego udziału w terapii),
- motywowania do utrzymania czystości zajmowanych pomieszczeń,
- konsultacji z lekarzami, przychodni, szpitali w ramach stanu zdrowi podopiecznych, pomoc w kompletowaniu niezbędnej dokumentacji medycznej, składanie wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności,
- rozmów wspierających dotyczących podjęcia zatrudnienia, wskazywania możliwości podjęcia zatrudnienia, wspólne wyszukiwanie ofert pracy,
- rozwijania umiejętności w zakresie racjonalnego gospodarowania własnym budżetem,
- motywowania osób bezdomnych do podejmowania działań mających na celu wyjście z sytuacji życiowej w której się obecnie znaleźli.

Usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności oraz uzyskanie samodzielności życiowej przez osoby bezdomne realizowane były na terenie Schroniska przy współpracy z asystentem osób niepełnosprawnych, pracownikiem socjalnym oraz Kierownikiem Działu Usług Społecznych i Socjalnych, co jest zgodne z wytycznymi określonymi w art. 48a ust. 2 ustawy o pomocy społecznej. Kontrolowana jednostka oferowała również swoim podopiecznym zajęcia w Centrum Integracji Społecznej i Klubie Integracji Społecznej, jednakże podopieczni Schroniska nie wykazywali zainteresowania udziałem w tej formie wsparcia.

Z uwagi na pandemię, w okresie objętym kontrolą organizacja czasu wolnego ograniczona była do korzystania ze świetlicy, gdzie podopieczni czytają prasę, książki, rozwiązują

krzyżówki, oglądają filmy na DVD, grają w gry, korzystają z komputera z dostępem do internetu.

Ustalono również, że Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim w ramach programu Caritas Polska „Na codzienne zakupy”, realizowanego w partnerstwie z Fundacją Biedronki otrzymał dla podopiecznych schroniska bezpłatne bony w miesięcznej wysokości 150 zł na zakup leków oraz produktów spożywczych. Podopieczni otrzymywali również pomoc w postaci paczek żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego – pomoc żywnościowa 2014-2020.

W trakcie czynności kontrolnych przeprowadzono również rozmowę z podopiecznymi na temat przestrzegania ich prawa do wolności, intymności, godności oraz jakości świadczonych usług. Podopieczni nie zgłosili uwag w powyższym zakresie. W rozmowie z kontrolującymi osoby przebywające w Schronisku potwierdziły, że otrzymują środki higieniczne. Większość podopiecznych posiadających źródło dochodu dokonuje zakupu pozostałych środków higienicznych we własnym zakresie. Ustalono również, że Schronisko zapewnia odzież i obuwie oraz pozostałe środki higieniczne i przybory toaletowe, podopiecznym nie posiadającym możliwości ich zakupu.

IV. Zabezpieczenie epidemiologiczne

W związku ze stanem epidemiologicznym, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej wprowadziła zmiany w organizacji Schroniska zgodnie zaleceniami, instrukcjami wydanymi przez służby do tego uprawnione. Powyższe zmiany miały na celu zwiększanie bezpieczeństwa osób przebywających w Schronisku poprzez ograniczenie ich aktywności poza terenem jednostki za wyjątkiem uzasadnionych sytuacji: świadczenia pracy, zakupu środków żywnościowych i higienicznych, leków, wizyt u lekarzy specjalistów. Podopiecznym zostały zapewnione, maseczki, rękawiczki, przyłbice, płyny do dezynfekcji rąk. W dniu kontroli powyższe obostrzenia dotyczące znacznych ograniczeń w zakresie aktywności podopiecznych poza terenem Schroniska nie obowiązywały. Na dzień kontroli 5 osób zostało zaszczepionych dwoma dawkami szczepionki Pfizer. Jedna z podopiecznych miała wyznaczony termin szczepienia na 10 lipca.2021 roku. Dla podopiecznych Schroniska został zapewniony gminny transport do punktu szczepień.

V. Kwalifikacje zawodowe i organizacja

Analiza przedstawionych akt osobowych osób wykonujących pracę w Schronisku potwierdziła, że Schroniskiem kieruje Kierownik Działu Usług Socjalnych i Bytowych. Wyżej wymieniona osoba posiada wykształcenie wyższe oraz trzyletni staż pracy w pomocy społecznej, nie posiada specjalizacji z organizacji pomocy społecznej, co stanowi naruszenie

art.122 u.p.s. oraz art.111 a ust. 3 z treści których wynika, że osoby kierujące jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej obowiązane są posiadać 3 –letni staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizacje z zakresu organizacji pomocy społecznej. Powyższe dotyczy również jednostek organizacyjnych pomocy społecznej funkcjonujących w strukturach innych jednostek pomocy społecznej. Analiza pozostałych akt osobowych wykazała, że w Schronisku nie jest zatrudniony pracownik na stanowisku opiekuna, co stanowi naruszenie art.48a ust. 2g ustawy o pomocy społecznej. Z pisemnej informacji Dyrektora MOPS⁷ wynika, że w każdy czwartek pracownik socjalny zatrudniony w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej świadczy, na terenie Schroniska usługi z zakresu pracy socjalnej, jest też do dyspozycji w zależności od potrzeb podopiecznych. Z akt osobowych i zakresu czynności nie wynika jednak w jakim wymiarze czasu pracy pracownik socjalny świadczy pracę w Schronisku. Ponadto w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony jest asystent osoby niepełnosprawnej, który również udziela wsparcia m.in. w zakresie pomocy w załatwianiu spraw urzędowych oraz pomocy w dostępie do usług medycznych. Z pisemnej informacji uzyskanej od Dyrektora MOPS⁸ wynika, że w schronisku świadczy pracę 8 osób (kierownik, intendent, kucharka, osoba sprzątająca oraz 4 dozorców). W powyższej informacji nie został wskazany pracownik socjalny oraz asystent osoby niepełnosprawnej.

W toku przeprowadzonej kontroli stwierdzono uchybienie o charakterze organizacyjno-prawnym. Analiza Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej⁹ wykazała, że brak jest w nim zapisu dotyczącego funkcjonowania Schroniska w strukturze Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

VI Ocena końcowa

W związku z ustaleniami wynikającymi z treści protokołu kontroli, działalność jednostki kontrolowanej, w zakresie wskazanym w przedmiocie kontroli oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach po jednym dla każdej ze stron.

7 Akta Sprawy – Informacja Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dotycząca funkcjonowania schroniska.,s.42-46.

8 Akta Sprawy – Informacja Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej dotycząca funkcjonowania schroniska., 42-46.

9 Akta sprawy – Statut Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim z dnia 28 maja 2020 r., s. 54-58.

Zgodnie z § 17 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2285) kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnienia przyczyn tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika jednostki podlegającej kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia należy zgłosić na piśmie do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Łódzkiego Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołów kontroli, odsyłając jednocześnie do tutejszego Wydziału oba niepodpisane egzemplarze.

Jednostka kontrolowana:

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Konstantynowie Łódzkim
Joanna Mańkiewicz

Konstantynów Łódzki, dnia 23.08.2021 r.

Jednostka kontrolująca: WYDZIAŁ
NADZORU W POMOCY SPOŁECZNEJ

STARSZY SPECJALISTA
Beata Jabłońska

Marcin Kuc Łódź, dnia 12.08.2021

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

im. Bł. Rafała Chylińskiego

95-050 Konstantynów Ł., ul. Słowackiego 11

tel. 42 211 19 67

NIP 727 10 97 742 REGON 470530188